

Regionstyrelsen

Slutredovisning från politiska referensgruppen för webben

Ordförandens förslag

1. Regionstyrelsen godkänner slutredovisningen från den politiska referensgruppen.
2. Regionstyrelsen uppdrar åt regiondirektören att beakta förslagen i bilaga 1 i det fortsatta arbetet med utveckling av www.skane.se och återkomma med rapport till regionstyrelsen i början på 2011.

Sammanfattning

Den politiska referensgruppen för webben rapporterar om höstens och mandatperiodens aktiviteter i försöksverksamheten med nya former för kommunikation via webben.

Beskrivning av ärendet och skälen för förslagen

Positivt med politisk referensgrupp

Kommunikation via internet är ett starkt verktyg för politiska företrädare, inte det enda på långt när, men dess betydelse ökar hela tiden. Målet med den politiska referensgruppen för webbens (PRW) arbete var att bidra till att öka kunskapen om, och engagemanget för, de regionalpolitiska frågorna. Målet var också att se till att Region Skåne ligger i framkant vad gäller dessa frågor i region- och kommunsverige. Det första målet är svårt att mäta och kvantifiera, men vi kan konstatera att många hundra skånska invånare har varit delaktiga i de aktiviteter som vi genomfört. När det gäller det andra målet kan vi konstatera att det är uppfyllt, mer om det nedan.

Arbetet i PRW har bedrivits öppet och engagerat. Beslut har fattats i enighet, och när enighet inte har hittats för ett förslag har gruppen snabbt

prövat nya vägar. PRW har fört dialog både med externa sakkunniga på området e-demokrati, och med företrädare för kommuner i Skåne som aktivt arbetar med dessa frågor. Uppdragsgivaren regionstyrelsen har fått löpande rapporter varje halvår. En slutsats som gruppen drar är att nyttan av denna typ av referensgrupp är hög. Frågorna kring e-demokrati är stora och kräver ett kontinuerligt och flexibelt arbete.

Gruppen vill därför för framtiden starkt rekommendera att en liknande referensgrupp bildas även under kommande mandatperioder. Nycklar till framgång är att det är fritt och öppet att delta samt att deltagarna i gruppen är djupt intresserade av frågorna. Att det varit politiska sekreterare som varit med i gruppen har varit en fördel, dels för att kontaktytorna in i respektive parti varit snabba och direkta, dels för att medborgardialog ligger i varje politisk sekreterares vardagsarbete.

Flexibel försöksverksamhet till låg kostnad

Sammanfattningsvis kan konstateras att Region Skåne, på området politisk kommunikation via internet, står sig väl. Genom att hänga med i utvecklingen och på ett snabbt och flexibelt sätt testa nya metoder börjar en bild av regionen som progressiv i dessa frågor växa fram, inte minst i jämförelse med övriga kommun- och landstingssverige. Vi har under året fått en rad frågor och önskemål om tips från andra offentliga verksamheter, media uppmärksammar också vad vi gör på detta område.

Allt detta görs till en mycket låg kostnad. Som en kontrast kan nämnas Malmö Stads satsning på Second life. Denna kostar stora pengar och när den väl, efter ganska lång tid, blir en realitet anses Second life vara ute. Vår erfarenhet så här långt är att satsning på sociala medier mer handlar om flexibilitet och småskalighet snarare än att avsätta stora resurser och ha lång planeringstid.

Tankar inför framtiden

En grundläggande förutsättning för att Region Skånes ska kunna utnyttja verktyget internet för den demokratiska dialogen är att vi har en fungerande och effektiv hemsida. Informationen om politiken och eventuella e-demokrati-funktioner på området behöver därför knytas till frågan om webben generellt i Region Skåne.

För att Skane.se ska spegla den demokratiska dimensionen av Region Skåne på ett relevant sätt, behöver politiken vara inkopplad kontinuerligt i arbetet med att förvalta och utveckla hemsidan.

PRW lämnar, som en bilaga till denna slutrapport, ifrån sig ett PM som handlar om hur politiken bör speglas på Region Skånes hemsida. I korthet handlar det om att politiken inte, såsom man kan se det idag, är en förvaltning bland flera. Region Skåne ”sysslar” inte med politik, Region

Skåne ”är” politik. Detta måste också speglas på hemsidan, PRW’s förslag i denna riktning finns i bilaga 1.

Bakgrund

Under mandatperioden har det regelbundet rapporterats till regionstyrelsen om försöksverksamheten på området. Här presenteras aktiviteter och rapporter i sammanfattning.

Beslut i regionstyrelsen 23 november 2007 om försöksverksamhet

Efter beslut i regionstyrelsen november 2007 startades försöksverksamhet för att göra Region Skånes förtroendevalda mer synliga på internet och för att politikerna i Region Skåne ska ligga i yttersta framkant vad gäller att utnyttja modern teknik för att främja den demokratiska dialogen.

Region Skånes politiska majoritet och Region Skånes politiska opposition gavs möjlighet att på stabsnivå chatta med medborgarna. Samtidigt gavs presidierna i regionfullmäktiges beredningar för tillväxt och hälsa möjlighet att använda nyhetsbrev med interaktiva kommentars-möjligheter för invånarna inom respektive geografiskt område.

En arbetsgrupp bestående av politiska sekreterare från varje parti i regionfullmäktige fick i uppdrag att utvärdera de ovan nämnda försöksverksamheterna samt utreda möjligheterna till ökad medborgardialog via internet i ett längre perspektiv med rapport till regionstyrelsen.

I samband med att dessa nya former för kommunikation via webben påbörjades stängdes debattforumet på www.skane.se/debattera den 1 januari 2008.

Partiernas chattar – ur rapport till regionstyrelsen 3 juni 2008

I utvärderingen av vårens åtta chattillfällen för enskilda partier i regionfullmäktige, bedömdes försöken ha givit positivt resultat med gott gensvar från politiker, media och medborgare. Intresset från medborgarna varierade mellan de olika partiernas chattar, men vid några tillfällen nådde antalet deltagare/inlägg taket för vad som är hanterbart i denna typ av dialog. Den mest välbesökta enskilda chatten under våren 2008 hade tjugo besökare och 110 inlägg.

Försöksverksamheten med nyhetsbrev bedömdes behöva en längre tids användning innan man skulle kunna mäta dess effekter och fick förlängd försökstid.

Efter rapporten till regionstyrelsen fick informations- och pressansvarig på politiska staben för majoriteten i Region Skåne sedan den 3 juni 2008 i uppdrag att knyta till sig en arbetsgrupp för att i försöksverksamhet pröva nya former för kommunikation via webben mellan förtroendevalda från Region Skåne och medborgarna, samt att fungera som politisk

referensgrupp i arbetet med att förvalta och utveckla www.skane.se generellt.

Arbetsgruppen fick namnet politisk referensgrupp för webben (PRW). Deltagande i PRW-gruppens möten har varit politiska sekreterare för både majoritet och opposition samt opolitiskt tjänstemannastöd.

Fullmäktige chatt 2008 – ur rapport till regionstyrelsen 5 februari 2009
Arbetsgruppen tog initiativ till chatt vid regionfullmäktige 24 november 2008. Trettio personer från allmänheten och sammanlagt tjugotalet politiker gjorde under två timmar ca 490 inlägg.

Chattverktyget användes på ett nytt sätt den här gången. Representanter för femklövern, socialdemokraterna, vänsterpartiet och sverigedemokraterna chattade vid datorer uppställda på ståbord i foajén under pågående regionfullmäktigesammanträde.

Ett av syftena med formatet på chatten var att signalera öppenhet och en viss grad av modernitet. Massmedia visade en hel del intresse, och Sveriges Radio var på plats och sände live. Chatthörnan i foajén blev en naturlig samlingsplats under de timmar som chatten pågick och stämningen var god.

Några kommentarer från medborgare som deltog var följande. "Känns positivt att Ni politiker vågar testa nya tag att föra dialog med oss medborgare, bra även om det inte passar alla så kompletterar detta kontakten med oss." (P-O Jönsson) "Tack för möjligheten till denna chattstund. Hoppas att det kommer att bli ett återkommande moment med en levande dialog mellan den lilla människan och makten." (Pernilla)

Fullmäktige chatten 2008 skapade ett tillstånd som kan liknas vid ett öppet möte där frågor, svar och uppföljningsfrågor konstant flyger i luften. Partiernas enskilda chattar under våren 2008 skulle kunnat liknas vid enskilda samtal till exempel vid en valstuga. En slutsats som drogs var att noga överväga vilket format som är bäst lämpat för det tillfälle som gäller.

Hälsovals chatt, Twitter, nyhetsbrev med kommentarsfunktioner – ur rapport till regionstyrelsen 9 juni 2009

Den 20 april testades chatt som verktyg för dialog på ett tredje sätt, det vill säga som ett frågeforum snarare än debattforum. Några dagar före uppstarten av Hälsovalet öppnades ett chattrum under två timmar där alla intresserade kunde ställa frågor dels till politiska företrädare, dels till sakkunniga tjänstemän. Region Skånes chatt blev ganska intensiv, 18 externt inloggade och 140 inlägg.

I skrivande stund är så kallad mikroblogg (till exempel Twitter) en populär kommunikationsmetod bland till exempel kommunikatörer, journalister och forskare. Vid regionfullmäktige i april 2009 testades möjligheten att

använda Twitter som kanal för intresserade att följa/kommentera debatten. Ett antal ledamöter kommenterade löpande debatten, Sydsvenskan twittrade genom sin regionreporter och en tjänsteman lade kontinuerligt ut information om vilka ärenden som var aktuella. Det är svårt att avgöra hur många övriga personer som tagit del av twittrandet.

En enklare plattform för nyhetsbrev med kommentarsfunktioner togs fram och integrerades med övriga Region Skånes hemsida. I de båda politiska organen beslutades att det skulle vara ordföranden som författade innehållet i nyhetsbrev och besvarade kommentarer. Båda beredningarna uppdaterade nyhetsbrevet sporadiskt, med max ett inlägg varannan vecka. Ett dussintal läsare valde att prenumerera på vardera nyhetsbrev, varav cirka hälften var politiker eller tjänstemän i Region Skåne. Det ansågs svårt att fylla nyhetsbrev med innehåll som engagerar läsarna till dialog. Vid årsskiftet 08-09 uppmanades beredningarna att antingen skriva mer regelbundet eller så skulle nyhetsbrev läggas ner. Då inga uppdateringar skedde avslutades nyhetsbrev.

Fullmäktige chatt 2009 – rapport till regionstyrelsen 15 december 2009
PRW tog initiativ till chatt vid regionfullmäktige 23 november 2009. Fyrtiotre personer från allmänheten och sammanlagt tjugofem politiker gjorde under två timmar ca 160 inlägg.

Chattverktyget användes ännu en gång på ett nytt sätt. Normalt brukar en chatt av den här typen ske med 1-2 personer som svarar på frågor från allmänheten. Den här gången deltog åtta politiker samtidigt, en politiker från varje parti i regionfullmäktige, vid datorer uppställda på ståbord i foajén under pågående regionfullmäktigesammanträde.

Inför chatten gjordes bedömningen att om alla inlägg med frågor från allmänheten och svar från så många som åtta politiker skulle ske samtidigt i realtid, skulle alla prata i munnen på varandra och det skulle bli svårt att på en och samma webbsida följa vem som svarar på vad.

Vid chatten tog därför moderatorn en mer aktiv roll än tidigare och valde ut och fördelade frågorna mellan partierna. Det blev som ett vanligt möte mellan ett antal personer där en moderator fördelar ordet, fast på webben. När en fråga ställdes, skickade moderatorn den vidare till en politiker. Denne skrev sedan ett svar och hela frågeställningen publicerades därefter i ett sammanhang på webbsidan. På samma sätt som på Sydsvenskans och Dagens Nyheters chattar kunde det därför dröja lite mellan fråga och svar.

Fördelen var att chatten blev betydligt mer överskådlig och läsbar än tidigare. Det var inte lika många inlägg vid den här fullmäktige chatten som förra året, men det var betydligt fler personer från allmänheten som deltog och som fick svar. En slutsats av moderatorstyrning är att det blir inte lika

många följdfrågor, utan istället får fler personer svar på sina frågor, samt att man undviker att ta upp tid med att upprepa samma frågor och svar.

Erfarenhetsutbyten och aktiviteter i överblick

Erfarenhetsutbyten

PRW har haft många kontakter och erfarenhetsutbyte på olika sätt med andra kommuner och landsting som är intresserade av e-demokrati. Bland annat har representanter för PRW har besökt Malmö stad för allmänt erfarenhetsutbyte, haft videokonferens med Jönköpings läns landsting som var nyfikna på vår chatt, samt besökt Trelleborgs kommun i anledning av dess satsning på Facebook.

Tidpunkter

23 november 2007	Beslut om försök med nya former för kommunikation via webben mellan förtroendevalda från Region Skånes och medborgarna. Region Skånes politiska majoritet och opposition ges möjlighet att på stabsnivå chatta med medborgarna. Nyhetsbrev med kommentarsmöjligheter tas fram för regionfullmäktiges beredningar för tillväxt och hälsa.
1 januari 2008	Debattforumet från 2002 stängs.
23 januari 2008	Chatt med regionråden (M) Jerker Swanstein och Catharina Blixen-Finecke.
29 januari 2008	Chatt med regionråd Rikard Larsson (S) om personalpolitiken i Region Skåne.
21 februari 2008	Chatt med regionråd Gilbert Tribo (FP) om tillgängligheten på vårdcentralerna.
27 februari 2008	Chatt med regionråd Katarina Erlingsson (C) om tillgängligheten i vården.
11 mars 2008	Chatt med gruppledare Vilmer Andersen (V) om kollektivtrafiken.
19 mars 2008	Chatt med regionråd Rolf Tufvesson (KD) om kulturpolitik.
26 mars 2008	Chatt med regionråd Anders Åkesson (MP) och klimatberedningens ordförande Lotta Hedström (MP) om folkhälsa och klimatfrågor.
8 april 2008	Chatt med gruppledare Björn Söder (SD) om kulturpolitik
Våren 2008	Marie Ljung (M), ordförande i Regionala beredningen för tillväxt och hälsa i nordvästra Skåne, startar nyhetsbrevet "Fokus Nordväst", och Karin Olsson-Lindström (FP), ordförande i Regionala beredningen för tillväxt och hälsa i

	sydöstra Skåne, startar nyhetsbrevet "Sydostglimten".
3 juni 2008	Rapport till regionstyrelsen.
24 november 2008	Chatt vid regionfullmäktige.
20 april 2008	Chatt med Gilbert Tribo (FP) och Ingrid Lennerwald (S) om Hälsoval Skåne.
5 februari	Rapport till regionstyrelsen
28 april 2009	Twitter vid regionfullmäktige.
9 juni 2009	Rapport till regionstyrelsen. Nyhetsbrev från regionfullmäktiges beredningar för tillväxt och hälsa läggs ned.
23 juni 2009	Twitter vid regionfullmäktige.
22 september 2009	Twitter vid regionfullmäktige
8 oktober 2009	Twitter vid regionfullmäktige
3 november 2009	Twitter vid regionfullmäktige
23 november 2009	Chatt och Twitter vid regionfullmäktige. Region Skånes försöksverksamhet med chatt och Twitter stängs.
15 december 2009	Slutrapport till regionstyrelsen.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Försöksverksamheten har under mandatperioden sammanlagt kostat 41 000 kronor.

Juridisk bedömning

Samråd har skett med Avdelningen för juridik som inte har något att invända mot förslagen ur juridisk synpunkt.

Kopplingar till Region Skånes policyer och övergripande beslut

Region Skånes kommunikationspolicy beskriver som ett av sina mål att ge medborgarna insyn i verksamheten och möjlighet att engagera sig i den demokratiska dialogen om Skånes framtid. Extern kommunikation ska stödja och stimulera dialogen mellan medborgarna och Region Skåne och på så sätt bidra till den demokratiska processen i samhället. All kommunikation ska vara öppen, lättillgänglig, snabb, aktiv, trovärdig, begriplig och målgruppsanpassad.

Hur samverkan skett med berörda fackliga organisationer

Ingen samverkan har bedömts nödvändig i detta ärende.

Hur uppföljning ska ske

Regiondirektören får i uppdrag att beakta förslagen i bilaga 1 i det fortsatta arbetet med utveckling av www.skane.se, och ska återkomma med rapport till regionstyrelsen i början på 2011.

Jerker Swanstein
Regionstyrelsens ordförande

Sören Olofsson
Regiondirektör

Hur politiken bör speglas på Region Skånes hemsida

Vad är Region Skåne?

Ibland uttrycks det som att "Region Skåne är en politiskt styrd organisation", d.v.s att det i grunden är en organisation som råkar vara politiskt styrd. PRW anser att förhållandet egentligen är det omvända. Region Skåne är en politisk nivå som fått ett antal uppdrag, bland annat att se till att invånarna i Skåne har tillgång till sjukvård. För att klara av dessa uppdrag måste man ha en organisation.

Hur man ser på dessa frågeställningar styr i viss mån hur man besvarar frågan "vad är syftet med att spegla politiken på hemsidan?". Om politiken ses som en på/över-byggnad till de verksamheter som bedrivs betraktas gärna politiken som en slags förvaltning bland andra. Så är fallet i hög grad idag på skane.se.

Om Region Skåne i grunden är en politisk nivå som i sin tur skapar en organisation blir utgångspunkten annorlunda. I det fallet bör politiken sättas i centrum när det gäller att beskriva och informera om Region Skåne, detta gäller inte minst på hemsidan.

Vården på webben är ett försök att renodla information och kontakter mellan sjukvården och medborgarna. De viktiga vårdpolitiska diskussionerna och besluten behöver inte speglas där, utan de bör speglas i hela sitt politiska sammanhang. Då politik ofta innebär prioriteringar bör också all politik speglas i ett och samma sammanhang.

Kommunikation via internet blir en allt viktigare del av Region Skånes kommunikationsarbete. PRW har fört långa diskussioner kring dessa frågor och landat i förslaget som beskrivs på sida 2. Syftet med detta är att ge input för det utvecklingsarbete med www.skane.se som nu satt igång.

Resonemangen och förslagen ska ses som en inlägga från politiken idag. Det är dock viktigt att de politiker som vid ett givet tillfälle är aktiva i Region Skåne får möjlighet att ge sina synpunkter, annars riskerar resultatet att inte motsvarar förväntningarna. PRW rekommenderar därför starkt att en politisk referensgrupp inrättas även kommande mandatperioder.

PRW's förslag

- De politiska sidorna koncentreras till domänen www.regionskane.se, jämförelser kan göras med www.riksdagen.se respektive www.regeringen.se
- www.skane.se utgör en portal ("kundtjänst") för Region Skånes verksamheter.
- Det övergripande syftet med www.regionskane.se är att: Öppet och enkelt göra det möjligt för alla att ta del av de politiska besluten, från förslag till verkställande

www.regionskane.se

Kärnan i denna hemsida utgörs av de politiska besluten och processerna kring dessa. Man kan med fördel titta på www.riksdagen.se, bl.a kan man där för varje beslut följa processen från initiativ till beslut. Det bör finnas flera olika sätt att ta till sig denna information, instruktionsfilmer har t.ex prövats i olika sammanhang. Tillgänglighet för grupper med olika behov måste givetvis också beaktas.

Runt besluten och beslutsprocesserna finns ett antal företeelser som är viktiga att spegla. Handlingar, politiker, politisk organisation etc etc. Majoritetsförhållanden och vilka partier som finns representerade är givetvis också väsentlig information. Det är viktigt att en besökare kan få förklaringar till centrala begrepp, t.ex "interpellation", "återremiss" etc.

Hemsidan utgör, förutom en källa till information, också en viktig kanal till kontakt mellan invånare och politiker. Förutom de självskrivna kontaktuppgifterna till politiker bör hemsidan också innehålla andra kontaktskapande delar. Vad dessa är varierar säkert över tid, just nu är t.ex chatt aktuellt, men i framtiden kan det vara helt andra saker. I detta bör också övervägas invånarnas möjligheter att kommentera och/eller påverka de beslut som är på gång.

Målgrupp för hemsidan är givetvis i grunden alla invånare. Då det dock är svårt att göra en design som passar alla föreslår PRW att sidan målgruppsanpassas efter vad besökaren är för "typ". Se gärna www.malmo.se för exempel på hur det kan se ut. Där finns en möjlighet att välja om man är "journalist", "ny i sverige". Om man väljer någon av dessa typer får man information som är anpassad. På www.regionskane.se

kan man t.ex tänka sig typer som ”skolelev”, ”journalist”, ”verksamhetschef i Region Skåne”, ”missnöjd som vill nå ansvarig politiker” ...möjligheterna är oändliga och typerna lär förändras i viss mån över tid.

Då det är besluten och processerna kring dessa som står i centrum kan ett gränssnitt mot det som kan kallas ”partipolitik” hållas. PRW är överens om att enskilda partiers, eller politikers, allmänna åsikter och ställningstaganden inte hör hemma på denna hemsida. När det gäller information som kan vara relaterad till politiska beslut, såsom politiska pressmeddelanden, debattartiklar etc, rekommenderar PRW att dessa hålls utanför denna hemsida. En framtida politisk referensgrupp kan givetvis göra andra bedömningar.